

PRAKTISCHE ZAKEN

BETREFFENDE OVERLIJDEN, AFSCHEIDSDIENST & BEGRAVEN

- *GNB Rom 14:8 Als we leven, leven we voor de Heer, en als we sterven, sterven we voor de Heer. Of we nu leven of sterven, we zijn altijd van de Heer.*
- *GNB 2Kon 20:1 Omstreeks die tijd werd Hizkia dodelijk ziek. De profeet Jesaja, de zoon van Amoz, ging naar hem toe en zei: 'Dit zegt de Heer: Tref uw laatste regelingen, want u zult sterven.*

HET EINDE VAN HET LEVEN IS GEEN FALEN

De laatste decennia heeft geneeskunde de verantwoordelijkheid voor het sterven overgenomen van de familie, de gemeenschap en de religie. "De geneeskunde is niet in staat stervende mensen goed bij te staan", stelt chirurg Atul Gawande in zijn nieuwe boek "Sterfelijk zijn". "Mensen sterven maar één keer, laten we dat dan zo goed mogelijk doen." Dat zou een Bijbelse uitspraak kunnen zijn van deze arts, als we deze in het licht houden van Romeinen 14:8. Soms ligt er een taboe op het sterven, mede omdat het proces van sterven, van ouder worden, een medische aangelegenheid is geworden. De medische wetenschap, de industrialisatie, heeft het vermogen om de grenzen van de biologie tot het uiterste op te rekken. Men is soms zo bezig met de vraag hoe de geneeskunde het leven kan verbeteren dat men gemakshalve de vraag overslaat hoe het levenseinde te verbeteren. Zelfs bepaalde leringen van genezing ontkennen soms dat iemand gaat sterven, waardoor men onvoorbereid overlijdt met alle gevolgen van dien. Mensen sterven maar één keer, laten we dat dan zo goed mogelijk doen. De laatste decennia heeft geneeskunde de verantwoordelijkheid voor het sterven overgenomen van de familie, de gemeenschap en de religie. Het is belangrijk dat een gelovige tijdig en bij volle kennis en vermogen "de laatste regelingen treft" (2Kon 20:1). Dat voorkomt last-minut gesprekken over instructies, uitvaarten en ruzies uit het verleden, morfinepompen, katheterzakken, afscheid en onmacht. Als deze gesprekken eerder worden gevoerd, kun je je beter voorbereiden op wat gaat komen.

OVERLIJDEN

Het is belangrijk om als kind van God al ruim voor je overlijden alle zaken te regelen met betrekking tot de begrafenis, de verzorging van de achterblijvenden, de financiën, etc. De Bijbel geeft aan dat het belangrijk is om "de laatste regelingen te treffen". Leg die vast in een document en overhandig een copy aan een familielid die de zaken zal regelen of pastor of oudste. Een voorbeeld van een dergelijk document is bijgesloten.

De Bijbel vraagt de gelovige om goede rentmeesters te zijn en daarom dient voorkomen te worden dat de nabestaanden, naast het gemis van hun dierbare, geconfronteerd worden met onverwachte kwesties, zowel op praktisch, financieel maar ook geestelijk gebied. Als je familie b.v. niet in Jezus gelooft kan men na jou overlijden in het slechtste geval het besluit nemen om je te laten cremëren of niet voor een afscheidsdienst te kiezen als het niet vooraf vastgelegd is.

Dit document tracht u daarom inzicht te geven wat er komt kijken als iemand komt te overlijden. We gaan niet in op allerlei theologische aspecten en adviseren en u kennis te nemen van de NLEG-studies "ZORG VOOR STERVENDEN" en "BEGRAVEN OF CREMEREN" die op deze website staan. Voor crematie vinden we geen Bijbelse gronden en richten ons daarom op de praktische zaken rondom het begraven.

ZELF REGELEN OF SAMEN MET DE NLEG VERZORGEN

Natuurlijk is men vrij om naar wens de begrafenis geheel in eigen hand te houden en alles buiten de NLEG om te regelen. Men dient dan zelf voor een gebouw, de spreker en muziek te zorgen en de NLEG is dan niet verantwoordelijk voor het verloop van de afscheidsdienst. Als Gemeente willen echter graag betrokken zijn en een helpende hand bieden om door alles heen het getuigenis van Christus hoog te houden. En in het bijzonder de nabestaanden te helpen in de troost en verwerking van het verdriet na de begrafenis van de overledene.

WAT ALS EERSTE TE DOEN ALS UW NAASTE OVERLIJD?

- Neem contact op met de (huis)arts voor een verklaring van overlijden en vraag de huisarts of de overledene eventueel een donorcodicil heeft.

- Ga na of de overledene een wensenlijst heeft achtergelaten
- Ga na of de overledene een uitvaartverzekering had afgesloten
- Neem contact op met een uitvaartverzorgster
- Neem contact op met de leiding van de NLEG
- Zorg voor aangifte van overlijden bij de gemeente, afdeling Burgerzaken (via de begrafenisondernemer)
- Zoek adressen bij elkaar voor het versturen van de rouwkaarten
- Leg persoonlijke spullen klaar voor verzorging en opbaring van de overledene. Denk onder meer aan kleding, bril, kunstgebit en kleurenfoto om in een lijst op de kist te plaatsen

TOELICHTING

Als er iemand overlijdt moet dus allereerst de huisarts gebeld worden om een schouwing te laten verrichten en een overlijdensakte op te laten stellen die voor de administratieve gang van zaken op het stadhuis en de afwikkeling met verzekeringsmaatschappijen noodzakelijk is.

Bel ook een betrouwbare, bekende begrafenisondernemer die voor de verzekeringsmaatschappij - die op de polis staat aangegeven - mag werken. Belangrijk is het daarom om te vragen of de begrafenisondernemer voor de betreffende maatschappij de begrafenis mag verzorgen, anders dient u alsnog zelf voor de kosten op te draaien terwijl er jaren voor een polis betaald is. Zo werkt Dela alleen met bepaalde, door hen geselecteerde begrafenisondernemers. Bij sommige verzekeringspakketten kan je bepaalde zaken "uitruilen", b.v. als je geen dragers wil, dan kan je daar extra bloemen voor krijgen.

De NLEG heeft enkele goede contacten met uitvaartondernemers die wij kunnen aanbevelen. Neem desgewenst contact met ons op voor meer informatie.

Helaas hebben we soms de ervaring gehad dat een enkele begrafenisondernemer van de emoties misbruik maakt en een onnodig dure kist, eigen graf of verwante zaken aanbeveelt waarvoor diep in de buidel getast moet worden en uiteindelijk alleen de ondernemer zelf beter van wordt. Let er daarom op dat u in alle emoties geen besluiten neemt die niet eerst goed overdacht zijn. De juiste begrafenisondernemer gaat u bij alle praktische en administratieve zaken helpen, waar en hoe te begraven, de rouwkaart opstellen en printen en maakt een inschatting wat het allemaal gaat kosten. Het is belangrijk daar een duidelijke offerte vooraf over te vragen en de eventuele verzekeringspolis bij de hand te hebben. Begraven is een kostbare aangelegenheid waarvoor tijdens ons leven al geld voor opzij gelegd moet worden of een begrafenispolis voor afgesloten moet worden, anders draaien de nabestaanden voor de kosten op.

GESCHATTE KOSTEN	EENVOUDIG	STANDAARD	COMPLEET
Basiskosten	JA	JA	JA
Kist	Eenvoudig	Standaard	Luxe
Rouwkaart	Beperkt aantal	Standaard	Luxe
Rouwdienst	JA	JA	JA
Volgauto's	geen	1 volgauto	3 volgauto's
Koffie en cake	NEE	JA	JA
Rouwdienst in aula	JA	NEE	NEE
Rouwdienst in kerk	NEE	JA	JA
Predikant	JA	JA	JA
Muzikanten	NEE	JA	JA
Dankbetuigingen	NEE	Beperkt	JA
Advertenties	NEE	Regionaal	Landelijk
Bloemen	Beperkt	Eenvoudig	Luxe
Gemiddelde kosten	€ 4.500	€ 7.000	€ 10.000

ROUWKAART

De begrafenisondernemer zal u een paar voorbeelden van een rouwkaart laten zien en samen met u de tekst opstellen. Naast de gegevens van de overledene kan er een plaatje of foto, maar ook een Bijbeltekst op de kaart geplaatst worden en natuurlijk de gegevens over de afscheidsdienst. Soms wordt enkel de begrafenis in besloten kring uitgevoerd; dat houdt in dat alleen de genodigden naar de begraafplaats mee gaan. Dit moet dan wel duidelijk op de kaart worden aangegeven. De afscheidsdienst is dan openbaar en voor ieder toegankelijk. Indien men geen prijs stelt op bloemen of bezoek, of juist op een bepaald tijdstip, dan dient dat ook vermeld te worden.

LET OP

Indien u ervoor kiest om de NLEG te betrekken in de afscheidsdienst, dan is het noodzakelijk dat z.s.m. na het overlijden, contact met de leiding van de NLEG opgenomen wordt. Dit om samen de juiste datum, tijdstip en de locatie van de afscheidsdienst te kunnen vaststellen, zodat men dit kan vermelden op de rouwkaart. Bel de NLEG (0172-420226 of 06-53910222) zodat samen met de begrafenisondernemer de details tijdig besproken kunnen worden.

DE NIEUW LEVEN EVANGELIE GEMEENSCHAP

Na uw telefoontje kan de NLEG direct betrokken worden bij de organisatie van de afscheidsdienst en eventuele condoleance die ook op de rouwkaart vermeld moet worden. Wij zullen u helpen met het opstellen van de liturgie van een afscheids-samenkomst, waarin niet alleen de overledene, maar bovenal Christus centraal staat. In principe worden er daarom geen liederen gezongen gespeeld als daar geen Bijbelse boodschap in verwerkt is. Wij kunnen u ook adviseren bij de liederen en muzikale begeleiding waar soms kosten mee gemoeid zijn, omdat sommige muzikanten een vrije dag moeten nemen of van ver moeten komen. Als de kosten van de huur van de kerk en liturgie door de polis gedekt worden, kan de NLEG een factuur opmaken. Anders is het prima om de NLEG te gedenken met een speciale gift voor de gemaakte onkosten.

DE AFSCHIEDSDIENST

Dit is de laatste samenkomst waarin het leven van de overledene centraal staat. De geest van de overledene is als kind van God al bij de Heer maar het is voor de achterblijvers een belangrijke samenkomst, waar zij samen met familieleden, vrienden, collega's, burens en gemeenteleden afscheid van het lichaam van de overledene kunnen nemen en troost kunnen putten uit de toespraken, prediking en liederen.

- Het is ook een ultiem moment om het getuigenis van Christus door het leven van de overledene heen te laten klinken.
- Om een goed beeld van de overledene te krijgen is het daarom belangrijk een aantal (max. 3) verschillende mensen te benaderen die een toespraak willen houden. Afhankelijk van de leeftijd en situatie is dat minstens een direct familielid, een collega, een vriend, verzorger of bevriend Gemeentelid. Natuurlijk is het moeilijk en emotioneel om een toespraak te houden, maar men kan dit thuis op papier voorbereiden en ter plekke oplezen. Een mooi gedicht kan ook heel toepasselijk zijn.
- Bij het binnenbrengen van de kist in de samenkomst en bij het naar buiten dragen is een rustig gespeeld instrumentaal lied van een CD zeer toepasselijk.
- Het is belangrijk om enkele lievelingsliederen van de overledene te zingen. Waarom? Samen zingen is opbouwend, eert God en brengt een gemeenschapsgevoel. Daarom is het belangrijk om Nederlandstalige en bekende (b.v. Opwekkings)-liederen te kiezen die iedereen gemakkelijk mee kan zingen. Als gezegd proclameren de woorden van geloof de eer van God en zullen alle overige ongelovige toehoorders kennis maken met het evangelie van Jezus Christus en het geloofsgetuigenis van de overledene.
- Een korte prediking c.q. overdenking van Gods Woord is daarbij belangrijk. De tekst die op de rouwkaart genoemd wordt kan ter inspiratie bijdragen. De voorganger of de door de voorganger geselecteerde oudste zal dit verzorgen en woorden van troost en bemoediging spreken vanuit Gods Woord, de Bijbel.
- Bedenk dat alles wat gezegd of gezongen moet worden en van belang is, dat dit in deze samenkomst moet plaatsvinden. Aan het graf is men dikwijls te emotioneel om nog te luisteren of vervagen de woorden in de wind en afstand.

OP DE BEGRAAFPLAATS

Op de begraafplaats wordt de kist naar het graf gedragen of met een baar gereden en boven het graf geplaatst. Aan het graf kan men heel toepasselijk gezamenlijk het Onze Vader bidden of samen nog een lied zingen. Men kan in overleg met de begrafenisondernemer er voor kiezen om de kist gedeeltelijk te laten dalen of geheel tot onder in het graf. Men kan er voor kiezen om bloemen, dan wel scheppen zand op de kist te gooien.

NA DE BEGRAFENIS

Na de begrafenis is er gelegenheid tot condoleren. Dit kan in de aula van de begraafplaats of het NLEGebouw. Men kan dan voor de genodigden iets serveren als:

- Koffie en koek
- Koffie en broodjes of iets hartigs
- Een informeel samenzijn met genodigden bijvoorbeeld in een restaurant.

Al deze dingen brengen uiteraard extra kosten met zich mee maar kunnen meehelpen in de rouwverwerking. Men kan er ook voor kiezen om dit alleen met de besloten groep te doen.

ZAKEN DIE GEREGELD MOETEN WORDEN

- Planning locatie
- De datum en de tijd van de afscheidsdienst
- Begraafplaats
- Eigen graf of graf voor b.v. 10 jaar
- Rouwkaart
- Informatie over het uitvaartcentrum waar de overledene opgebaard gaat worden en datum en tijdstip wanneer men de familie kan condoleren

AANVULLENDE INFORMATIE BETREFFENDE DE OVERLEDENE DIE VAN TOEPASSING IS VOOR DE AFSCHEIDSDIENST EN HET MAKEN VAN DE LITURGIE

- Volledige naam (of bijnaam)
- Geboortedatum
- Geboorteplaats
- Datum van overlijden
- Waar is de persoon overleden
- Wat ging daar aan vooraf
- De naam van de eventuele partner
- Aantal en de namen van de eventuele kinderen en kleinkinderen en andere overlevenden.
- Opleidingen
- Werk
- Kerkelijke gezindte en eventueel uitgeoefende bedieningen
- Dienstverlening aan de gemeenschap
- Hobby's
- Interesses
- Behaalde erkenningen
- Reizen / avonturen

UITVAART INFORMATIE

- Afspraken
- Dienstdoende predikant, koster van het gebouw
- Favoriete Bijbelvers
- Favoriete liedjes
- Speciale muziek aan het einde en begin en solomuziek
- Muzikant(en) en namen begeleiders
- Toespraken en gedichten
- Draggers vanuit de familie of vrienden indien men "geen hoge hoeden en zwarte pakken" wenst
- Geluid (en opnemen, indien gewenst), fotografie en/of film
- Orde van de dienst, liturgie
- De wensen van de overledene met betrekking tot de begrafenis.

INFORMATIE OVER

- Herinneringen en relaties
- Persoonlijke familierelaties
- Bijzondere herinneringen
- Humoristische anekdotes
- Lieve Bijbeltekst

BIJLAGE: MIJN WENSEN VOOR DE UITVAART

PERSOONLIJKE GEGEVENS (O = aankruisen)

Naam:

Voornamen:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Burgerlijke staat:

Gehuwd

Gescheiden:

Samenwonend

Weduwe/weduwnaar

Naam partner:

Ongehuwd

TESTAMENT

Er is geen testament.

Het testament is opgemaakt door:

Naam notaris:

Adres notaris:

Postcode en woonplaats notaris:

Er is ook een testament voor het geestelijk werk van de NLEG beschikbaar.

MEDISCHE GEGEVENS

Ik heb mijn lichaam ter beschikking gesteld aan de medische wetenschap (formulieren bijgevoegd);

Ik geef toestemming tot orgaantransplantatie (donorcodicil bijgevoegd);

Ik geef wel/geen toestemming voor obductie/sectie.

Ik draag een pacemaker.

ADRESSENLIJST

De adressenlijst bevindt zich in:

Bijgewerkt tot:

OPDRACHTGEVER

De opdrachtgever van mijn uitvaart zal zijn:

Naam:

Adres:

Postcode/Woonplaats:

Telefoon:

Deze zal zich belasten met het regelen en verzorgen van mijn uitvaart.

UITVAARTONDERNEMER

De uitvaartondernemer van mijn keuze is:

Naam:

Adres:

Postcode/Woonplaats:

Telefoon:

Andere, nl:

Ik laat de keuze aan mijn nabestaanden

Deze zal samen met de opdrachtgever de wensen aangaande mijn uitvaart ten uitvoer brengen.

VERZEKERINGEN

Levensverzekering(s)polis(sen):

Polisnummer(s):
Uitvaartpolis(sen):
Polisnummer(s):

BEGRAVEN

Ik wens te worden

Begraven, op begraafplaats:

GRAF

Ik wens begraven te worden in een:

Graf wat na 10 geruimd gaat worden (goedkoopste optie)

Nieuw eigen graf – familiegraf

1-persoons 2-persoons 3-persoons

In bestaand familiegraf vak: nr. _____ nr.: _____

Bij een bestaand graf moet het monument worden verwijderd.

De eigenaar/rechthebbende van het graf is:

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Anders nl.:

PROCEDURE

Ik wil dat de kist daalt in aanwezigheid van de familie

Ik wil niet dat de kist daalt in aanwezigheid van de familie

Ik laat de keuze over aan de nabestaanden

GRAFMONUMENT

Ik wil een staand/liggend monument op mijn graf

Ik laat dit over aan de nabestaanden

MET OF ZONDER FAMILIE

De uitvaart moet plaatsvinden in besloten kring

De uitvaart moet plaatsvinden in aanwezigheid van familie en vrienden.

KENNISGEVING VAN OVERLIJDEN

Er mogen rouwkaarten worden verzonden

Er mogen geen rouwkaarten worden verzonden

Er mogen achteraf rouwkaarten worden verzonden

Ik wil geen advertentie in een krant

Ik wil een advertentie in de krant(en):

OPBARING

Opgebaard in rouwcentrum/uitvaartcentrum:

Naam:

Adres:

Plaats:

Gelegenheid tot condoleren: Ja / Neen

Ik wens thuis te worden opgebaard.

De kleding die ik wil dragen is:

VOLGAUTO'S

Ik wens geen volgauto's

Ik wens volgauto's

VERTREK UITVAART

Woonhuis

Uitvaartcentrum

KERKDIENTST

Ik wens een kerkdienst vanuit:

Naam kerk:

Adres kerk:

Plaats:

Leidinggevende pastor/oudste:

Telefoon:

Liturgie:

Muzikanten ja/nee

Muziek bij binnenkomst kist

Muziek bij wegdragen van de kist

Te zingen geloofsopbouwende lievelingsliederen:

Bijbeltekst op de rouwkaart:

CONDOLEREN NA DE BEGRAFENIS

Gelegenheid tot condoleren met:

a. koffie en cake

b. koffie en broodjes

c. uitgebreide lunch of diner

Geen gelegenheid tot condoleren

Een informeel samenzijn in restaurant:

OVERIGE OPMERKINGEN

ONDERTEKENING

Aldus opgemaakt op: / /

Te:

Naam:

Handtekening